

nuss nicht verunreinigend AK. 3, 2, 5, 3, 4, 5, 30. H. 1435. MED. j. 46. HALĀ. 1, 132. VS. 29, 3 (oder zu a.). (मेधः) ऋषेः प्राविशतस्माद्दशो मेध्यो ऽभवत् AIT. BR. 2, 8, 7, 14. तस्माद्वाजपेययाज्ञी पूतो मेध्यो दक्षिण्यः TBR. 1, 3, 2, 7. तनु 3, 7, 2, 5. डुरः 6, 6, 1. AIT. BR. 2, 6. TS. 2, 3, 6, 4, 5, 1, 6, 1. ऊर्ध्वं वि पुरुषस्य नाभ्यै मेध्यम् 6, 1, 2, 4. ÇAT. BR. 4, 1, 2, 1. 2, 11. 6, 7, 2, 10, 9, 2, 4, 12. 13, 3, 2, 4. 6, 2, 1. M. 3, 54. 129. 132. fg. 6, 5, 11. 13. 11, 153. JĀĀ. 1, 194. Spr. 3296. MBH. 2, 1568. 3, 16693. 13, 1133. 14, 2087. R. 2, 33, 32. R. GORR. 2, 32, 38. SUÇR. 1, 166, 12. 172, 20. 187, 19. 193, 13. 2, 442, 5. VĀGH. 1, 6, 124. RAGH. 1, 84. 3, 31. 13, 3. 14, 81. KĀM. NITIS. 19, 32. UTTARĀHĀMĀ. 29, 1 v. u. BHĀG. P. 3, 1, 19. BRAHMA-P. in LA. (II) 49, 8. मेध्य-तर M. 1, 92. 6, 12. मेध्यतम 1, 92. Vgl. झ०. — 2) m. a) Ziege, Bock. — b) Acacia Catechu Willd. — c) Gerste RĀĀN. im ÇKDR. — d) N. pr. eines Mannes VĀLAKH. 4, 2. Verfasser von 3. 9. 10. ein Tvāshṭra oder Kāṇva Ind. St. 3, 229, b. — 3) f. झा a) Bez. verschiedener für rein geltender Pflanzen: = रक्तवचा MED. = केतकी, ज्योतिष्मती, शङ्खपुष्पी, ब्राह्मी, श्वेतवचा, शमी und माण्डूकी RĀĀN. im ÇKDR. — b) ein best. Pigment (रोचना) MED. — c) Bez. einer best. Ader PAÑĀAR. 2, 8, 8. 15. — d) N. pr. eines Flusses MBH. 3, 14230; vgl. ब्रह्म०.

2. मेध्य (von मेधा) adj. gaṇa गवादि zu P. 5, 1, 2. = मेधाया भवः gaṇa दिगादि zu P. 4, 3, 54. = मेधिर. कवि RV. 5, 1, 12. तेन रोक्षान्बुद्धमेध्यासः AV. 4, 14, 1. VS. 13, 51. मेध्यं = मेधामर्कति gaṇa दण्डादि zu P. 5, 1, 66. मेध्यं am Ende eines comp. gaṇa वर्ग्यादि zu 6, 2, 131. In den verschiedenen gaṇa's bei P. ist मेधा wohl nur Fehler für मेध; das Fehlen des gangbaren मेध्य = मेधार्क ist gar zu auffällig.

मेधयता (von 1. मेध्य) f. Reinheit (in rituellem Sinne) MĀRK. P. 33, 9. 12.

मेध्यर्व (wie eben) n. dass. TBR. 1, 3, 6, 8. 6, 2, 1, 2, 4. TS. 5, 2, 4, 4. सर्व० (स्त्रीणाम्) Spr. 3296.

मेध्यमन्दिर (1. मेध्य + म०) m. N. pr. eines Mannes HALL 162.

मेध्यातिथि (1. मेध्य + झ०) m. N. pr. eines Rshi, eines Kāṇva, Verfassers von RV. 8, 1, 9, 41—43. RV. 1, 36, 10. 11. 17. 8, 1, 30. 2, 40. 33, 4. 9, 43, 3. VĀLAKH. 1, 9, 3, 1. Vgl. ŚĀJ. zu RV. 8, 1, मेधातिथि und मेध्यातिथि.

मेन s. u. मेना.

मेनका (von मेना) f. KĀÇ. zu P. 6, 4, 120. N. pr. der Tochter des Vṛshapaṇaçva शुअव. BR. 1, 1. einer Apsaras HALĀ. 1, 88. VĀḍPI beim Schol. zu H. 183 (fälschlich मेनिका). MBH. 1, 943. 2915. fgg. 4820. 5, 3975. HARIV. 1783. 8453. 9446. 12474. 14163. R. 1, 63, 4. fgg. ÇĀK. 83, 7. 111, 4. VIKR. 6, 15. fgg. KATHĀS. 28, 87. BUĀG. P. 9, 20, 13. MĀRK. P. 106, 59. BRAHMA-P. in LA. (II) 30, 17. ÇIÇ. 9, 86.

मेनकात्मजा f. die Tochter (घातमजा) der Menakā d. i. Pārvatī HALĀ. 1, 16. Verz. d. Oxf. H. 184, a, 16.

मेनकाप्राणेश (मे० + प्रा०) m. der Gatte der Menakā, der Himavānt H. 1027.

मेनकाहित (मे० + क्ति) n. Titel eines Rāsaka ŚĀN. D. 203, 17.

मेना 1) f. a) Weib NAIGH. 3, 29. NIR. 3, 21. भगो न मेने परमे व्योमन्न-धारयन्नेदंसी RV. 1, 62, 7. मेने इव तन्वाइं शुम्भमाने 2, 39, 2. उभे भुङ्गे जौषपते न मेने 1, 93, 6. das weibliche Thier: मेनामर्कस्य 121, 2. गोः 10, 111, 3. Vgl. झमेन. — b) wie andere Namen für Weib auch so v. a. वाच् NAIGH. 1, 11, wozu DEVARĀĀ RV. 10, 111, 3 citirt und MĀDHAVA'S ER-

klärung Donnerton. — c) nach den Comm. N. pr. eines Weibes, der Tochter des Vṛshapaṇaçva RV. 1, 31, 3. die Legende s. bei ŚĀJ. zu d. St. ÇAT. BR. 3, 3, 4, 18. TAITT. ĀR. 1, 12, 3. LĀṬI. 1, 3, 17. N. pr. der Gattin des Himavānt HARIV. 941. 943. 1331. R. 1, 36, 14 (37, 15 GORR.). KCMĀRAS. 1, 18. 3, 3. 5. VP. 84. 83, N. 11. BHĀG. P. 4, 7, 58. MĀRK. P. 32, 13. 31. PAÑĀAR. 2, 6, 19. Verz. d. Oxf. H. 39, a, 29. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 306, ÇI. 22. — d) N. pr. eines Flusses MBH. 6, 331 (VP. 183). — 2) m. Bein. des Vṛshapaṇaçva (Vaters der Menā) शुअव. BR. 1, 1. — मेन WILSON, Sel. Works 1, 214 fehlerhaft für मीन.

मेनाजा f. Tochter (जा) der Menā d. i. Pārvatī H. 204.

मेनाद (मे + नाद्) adj. mä schreiend; m. 1) Ziege, Bock TRIK. 2, 9, 25. 3, 3, 211. H. an. 3, 338. MED. d. 39. — 2) Katze TRIK. 3, 3, 211. H. an. MED. HĀR. 83. — 3) Pflanz TRIK. H. an. MED.

मेनाधव m. der Gatte (धव) der Menā, der Himavānt TRIK. 2, 3, 1.

मेनिर् 1) P. 3, 2, 171, VĀRTI. 2, Sch. f. 1) Angriffswaffe: Wurf- oder Schleudergeschoss; = वज्र NAIGH. 2, 20. कतरो मेनिं प्रति तं मुच्यते RV. 10, 27, 11. कृत्या कृतिरसि मेन्या मेनिरसि AV. 2, 11, 1. 5, 6, 9. 10 (vgl. TBR. 2, 4, 2, 1). तं स्तृषीय ब्रह्मणा कर्मणा मेन्या 10, 3, 15. मेनिः शतवधा 12, 5, 16. 23. मेनिः शरुव्या भव 39. यज्ञ० (= श्रायुध Comm.) ÇAT. BR. 11, 2, 2, 24. वरुणमेनिमुत्सृजति TS. 5, 1, 5, 3. 6, 1. KĀTH. 19, 5. fgg. पञ्च० adj.: ऋषिर्वा एष वैश्वानरः पञ्चमेनिर्धत्पुराहितः (= शक्ति ŚĀJ.) AIT. BR. 8, 24, 25. Vgl. झ०. — 2) v. l. für मेना NAIGH. 1, 11.

मेनिला f. N. pr. einer Prinzessin RĀĀ-TAR. 8, 3481. 3495. 3498.

मेनुल m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 39, 11.

मेन्धिक्रा und मेन्धी f. Lawsonia alba Lam. ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

मेप्, मेपति (गति; सेवने?) DHĀTUP. 10, 9.

मेव्, मेवते = मेव् DHĀTUP. 10, 11, v. l.

मेम eine best. hohe Zahl (bei den Buddhisten) VJUTP. 181. MĒL. as. 4, 637.

मेमिष (vom intens. von मिष्) adj. in झ्रितमेमिष die Augen aufreissend, stier blickend (Comm.) TBR. 3, 4, 2, 19.

मेय (von 3. मा) adj. P. 3, 1, 129, Sch. 1) messbar, gemessen werdend: मध्येन मुष्टिमेयेन so v. a. mit einer Hand zu umspannen KATHĀS. 3, 49. धरिम० M. 8, 321. ज्ञातत्रयं द्रोणमेयमर्कः पुञ्जशो नृपाः MBH. 2, 1860. झ० (s. auch bes.) unermesslich: बाणासंचाः MBH. 8, 1975. KATHĀS. 46, 43. झमेयात्मन् 3, 3064. 5, 7245. — 2) ermessbar, erkennbar PRAB. 112, 4. ŚĀH. D. 23, 9.

मेरक 1) m. N. pr. eines Feindes des Viṣṇu H. 699. — 2) ein mit Baumrinde gepolsterter Sitz VJUTP. 212.

मेरु UNĀDIS. 4, 101. 1) m. N. pr. eines mythischen Berges aus Gold. der im Mittelpunkte Ġambudvīpa's liegen soll und um den man sogar die Gestirne kreisen lässt. AK. 1, 1, 4, 45. H. 1031. HĀR. 26. HALĀ. 1, 135. fg. मेरुः शिखरिणामर्कम् sagt Kṛshṇa BHĀG. 10, 23. MBH. 1, 1098. fgg. 6740. 3, 11852. fgg. 6, 204. fgg. HARIV. 390. 2403. 2906. 8976. 9300. 11447. 11622. 12378. 12849. R. 1, 1, 32. न जहति (विदेही पतिं) रता धर्मं मेरुमर्कप्रभा यथा 2, 40, 24. 73, 13. RAGH. 1, 14. Spr. 2355. 2386. 2526. 3572. SŪRĀS. 12, 34. 37. 41. 43. 44. 48. 67. 69. 72. 13, 4. KIR. 3, 1. VP. 163. 166. fgg. BHĀG. P. 4, 1, 44. 5, 2, 22. 20, 2. 30. 35. 21, 7. 13. 22, 1. 2. 11. MĀRK. P. 34, 9. 14. Verz. d. Oxf. H. 48, a, 40. PAÑĀAR. 2, 2, 54. ÇUK.